NORAKSTS

Lieta Nr.A42485206
(A0840 – 08/19)

SPRIEDUMS
Latvijas tautas vārdā

Rīgā 2008.gada 24.aprīlī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese K.Krastiņa,

piedaloties atbildētāja – Patērētāju tiesību aizsardzības centra - pilnvarotajai pārstāvei *V.V.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu, kas ierosināta pēc *V.S.* individuālā uzņēmuma Daugavpils pilsētas tirdzniecības komercfirmas „Expro servis" pieteikuma par Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietnieces 2006.gada 17.jūlija lēmuma Nr.17-apk atcelšana.

Aprakstošā daļa

[1] 2006.gada 30.augustā Administratīvajā rajona tiesā saņemts *V.S.* individuālā uzņēmuma Daugavpils pilsētas tirdzniecības komercfirmas „Expro servis" (turpmāk – pieteicējs) pieteikums par Patērētāju tiesību aizsardzības centra (turpmāk arī PTAC) direktores vietnieces 2006.gada 17.jūlija lēmuma Nr.17-apk atcelšanu (turpmāk -Lēmums).

AR minēto Lēmumu ir atstāts negrozīts PTAC Daugavpils reģionālās pārvaldes 2006.gada 19.jūnijā lēmums Nr.E04-DAU-187, ar kuru pieteicējs tika sodīts par Latvijas administratīvā pārkāpuma kodeksa (turpmāk – APK) 166.[11] panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, uzliekot pieteicējam naudas sodu Ls 100 apmērā.

[2] Ar 2006.gada 31.augusta tiesneses lēmumu pieteicēja pieteikums pieņemts un ierosināta administratīvā lieta par Lēmuma atcelšanu.

Pieteikumā norādīts tālāk minētais.

[2.1] PTAC 2006.gada 17.jūlija lēmums Nr.17-apk ir pieņemts un sods ir uzlikts par nodarījumiem, no kura izdarīšanas dienas ir pagājuši vairāk nekā četri mēneši.

[2.2] Jeļena Petrova (turpmāk - patērētāja) ar patērētājas prasījumu ir griezusies pie pieteicēja ne tikai 2006.gada 13.martā, bet arī 2005.gada 23.decembrī. Pie šādiem apstākļiem ir uzskatāms, ka patērētāja ir saņēmusi atbildi arī uz sava 2006.gada 13.marta iesnieguma ar to pašu prasījuma priekšmetu.

Patērētāja bija tiesīga likumā noteiktajā kārtībā pārsūdzēt šo lēmumu, ko viņa nav izdarījusi, kas apstiprina to, ka viņa piekrīt šādam lēmumam, tādēļ atkārtoti

iesniegtais patērētāja prasījums nerada nekādas tiesiskās sekas ne vienai no pusēm un pie šādiem apstākļiem pieteicējam neiestājas administratīvā atbildība.

[2.3] Lēmums neatbilst Administratīva procesa likuma 67.panta trešās daļas prasībām, kas nosaka, ka administratīvā akta faktu konstatējuma daļā jānorāda pierādījumus, uz kuriem pamatoti secinājumi un argumenti, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti, kā arī minētā likuma 67.panta pirmās daļas 6.punkta prasībām, kas nosaka, ka pamatojumā obligāti jānorāda lietderības apsvērumi - kādēļ tiek piemērota soda nauda tādā un ne citādā apmērā.

[2.4] Lēmums nesatur apstākļu kopumu, kas ļauj izdarīt secinājumus, ko tad īsti ir pārkāpis pieteicējs un kā izpaudies šis pārkāpums.

[2.5] PTAC bija jāizvērtē adresāta viedoklis un argumenti šajā lietā, kas netika izdarīts.

PTAC ar savām darbībām radīja situāciju, kas faktiski liedza pieteicējam realizēt savas ar likumu noteiktās tiesības – pārsūdzēt pieņemto Lēmumu.

[3] Atbildētājs – Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, rakstveida paskaidrojumā tiesai pieteikumu neatzīst.

Paskaidrojumā norādīts tālāk minētais.

[3.1] Pieteicēja arguments, ka administratīvais sods ir uzlikts par nodarījumu, no kura izdarīšanas dienas ir pagājuši vairāk nekā četri mēneši nav pamatots.

Pieteicējs nav sniedzis atbildi patērētājai uz prasījumu pieteikumu, līdz ar ko pieteicējs nav ievērojis Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.154 (turpmāk – Noteikumi Nr.154) 11.punkta prasības. Atbildes nesniegšana uz patērētājas prasījuma pieteikumu ir uzskatāma par ilgstošu pārkāpumu, līdz ar to saskaņā ar APK 37.panta otrās daļas noteikumiem, ja pārkāpums ir ilgstošs, tad administratīvo sodu var uzlikt četru mēnešu laikā no tā atklāšanas. Tā kā pārkāpums ir atklāts 2006.gada 7.aprīlī, kad tika saņemta patērētājas sūdzība, bet lēmums Nr.E04-DAU-187, ar kuru piemērots administratīvais sods, pieņemts 2006.gada 19.jūnijā, tad secināms, ka administratīvais sods pieteicējam ir uzlikts četru mēnešu laikā no pārkāpuma atklāšanas, tātad ievērojot APK 37.panta pirmajā daļā noteikto termiņu.

[3.2] Patērētājas 2005.gada 23.decembra iesniegumā ir izteikta līdzīga satura prasība kā 2006.gada 13.marta prasījuma pieteikumā, taču patērētājas 2006.gada 13.marta prasījuma pieteikums nav uzskatāms par atkārtoti iesniegtu identisku prasījumu pieteikumu, jo jāņem vērā tas, ka minētajos patērētājas iesniegumos ir būtiski atšķirīgs prasījuma priekšmets. Pieteicēja tiesiskais pienākums saskaņā ar Noteikumu Nr.154 11.punktu bija triju darbdienu laikā pēc prasījuma pieteikuma saņemšanas sniegt patērētājai rakstisku atbildi par pieņemto lēmumu attiecībā uz patērētājas prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību.

Tā kā pieteicējs nav sniedzis atbildi uz patērētājas 2006.gada 13.marta prasījumu pieteikumu atbilstoši Noteikumu Nr.154 11.punkta prasībām, tad pieteicējs ir pārkāpis minētajā normā noteikto kārtību patērētāja prasījuma izskatīšanā un līdz ar to pieļāvis APK $166.^{11}$ panta pirmajā daļā noteikto pārkāpumu.

[3.3] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma 9.pantā noteikto patvaļas aizlieguma principu administratīvo aktu var pamatot ar faktiem, kuri nepieciešami lēmuma pieņemšanai, un no tiem izrietošiem objektīviem un racionāliem juridiskiem apsvērumiem. Lai adresāts un citi dalībnieki varētu pārliecināties, ka šis princips ir ievērots, būtiskajiem faktiem ir jābūt atspoguļotiem administratīvajā aktā.

Par lietā būtiskiem faktiem, kas pamato pieteicēja pieļautu Noteikumu Nr.154 11.punkta pārkāpumu, uzskatāmi: patērētājas 2006.gada 13.marta prasījuma pieteikuma nosūtīšanas fakts, fakts, ka patērētājas 2006.gada 13.marta prasījumu pieteikums ir adresēts uz pieteicēja juridisko adresi Alejas ielā 12-9, Daugavpilī, fakts, ka patērētājas 2006.gada 13.marta prasījuma pieteikums ir noformēts atbilstoši Noteikumu Nr.154 prasībām, fakts, ka pieteicējs nav sniedzis paskaidrojumus par patērētājas sūdzībā minētajiem lietas apstākļiem.

[3.4] Tā kā PTAC pieteicēja darbībās bija konstatējis administratīvo pārkāpumu, tad PTAC bija jāpieņem lēmums par administratīvās atbildības piemērošanu. PTAC norāda, ka, piemērojot administratīvo sodu, PTAC ir balstījies uz administratīvā pārkāpuma protokolā konstatēto pārkāpumu. Uzliekot naudas sodu, saskaņā ar Latvijas administratīvā pārkāpuma kodeksa 32.panta otro daļu ir ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturu. Pieteicējs, nesniedzot atbildi patērētājai uz prasījuma pieteikumu, tādejādi ir ierobežojis patērētājas likumā noteikto tiesību realizāciju.

Uz pieteicēju attiecas APK 166.^{11} panta pirmajā daļā noteiktie administratīvā naudas soda ietvari, kādi ir paredzēti juridiskajām personām, t.i., naudas sodu var uzlikt līdz Ls 300.

[3.5] PTAC norāda, ka no lietas materiāliem redzams, ka PTAC Daugavpils reģionālā pārvalde, pieņemot lēmumu par administratīvā soda uzlikšanu, ir ievērojusi Administratīvā procesa likuma 62. panta prasības, jo sakarā ar saņemto patērētājas sūdzību, PTAC Daugavpils reģionālā pārvalde 2006.gada 10.aprīlī vēstulē Nr. 15-07/457 un atkārtoti 2006.gada 24.aprīlī vēstulē Nr. 15-07/520 pieteicējam nosūtīja pieprasījumu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai par patērētājas sūdzībā minētajiem lietas apstākļiem, kā arī vienlaikus pieprasīja sniegt dokumentāru apliecinājumu tam, ka patērētājai ir sniegta atbilde par pieņemto lēmumu uz viņas prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību, vai ir noslēgta rakstveida vienošanos ar patērētāju par alternatīvu prasības izpildes veidu. Pieteicējs nav izmantojis iepriekš minētās tiesības, jo nav sniedzis paskaidrojumus uz PTAC Daugavpils reģionālā pārvaldes vēstulēm.

Tiesības izteikt viedokli pieteicējam tika nodrošinātas arī pirms Lēmuma pieņemšanas, jo PTAC 2006.gada 7.jūlijā nosūtīja pieteicējam vēstuli Nr.21/15-07/4375 par lietas dalībnieku uzklausīšanu, kurā aicināja pieteicēju līdz 2006.gada 14.jūlijam izteikt viedokli, ko pieteicējs arī netika izmantojis.

[3.6] PTAC norāda, ka par pieteicējam doto iespēju piedalīties PTAC Daugavpils reģionālās pārvaldes lēmuma Nr.E-04-DAU-187 pieņemšanā un viedokļa izteikšanā liecina fakts, ka *V.S.* (IU „EXPRO SERVIS" īpašnieks, LR Uzņēmuma reģistra izziņa Nr. 13-3-48396) ir saņēmis administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.E04-DAU-170 RA Nr.200824, ko apliecina *V.S.* paraksts minētajā protokolā par protokola noraksta saņemšanu. Protokolā norādīts, kad un kur tiks izskatīta administratīvā pārkāpuma lietā.

Tā kā *V.S.* parakstījās protokolā par protokola noraksta saņemšanu, tad uzskatāms, ka viņš zināja par lietas izskatīšanas un lēmuma Nr.E-04-DAU-187 pieņemšanas vietu un laiku.

[3.7] Iesniedzot pieteikumu tiesai, pieteicējs tādējādi ir izmantojis Administratīvā procesa likuma normās paredzētās tiesības pārsūdzēt iestādes administratīvo aktu. Turklāt PTAC norāda, ka nav veicis nekādas darbības, kas aizkavētu šo tiesību realizāciju, pie tam, no lietas materiāliem redzams, ka pieteicējs lēmumu administratīvajā pārkāpuma lietā ir gan apstrīdējis gan pārsūdzējis.

[4] Pieteicēja pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies. Tiesa konstatē, ka par tiesas sēdes laiku un vietu pieteicējs tika likumā noteiktajā kārtībā informēts, nosūtot tiesas pavēsti uz pietikumā norādīto adresi (lietas100., 101. lapa). Par neierašanas iemesliem pieteicējs nav ziņojis, nav lūdzis atlikt lietas izskatīšanu. Pie šādiem apstākļiem, ņemot vērā to, ka savā pieteikumā pieteicējs detalizēti ir izklāstījis savus argumentus Lēmuma atcelšanai, tiesa, pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 214.panta pirmo daļu, atzīst ka lietu ir iespējams izskatīt arī bez pieteicēja pārstāvja klātbūtnes.

[5] Atbildētāja pārstāve tiesas sēdē pieteikumu neatzina uz pārsūdzētajā Lēmumā un rakstveida paskaidrojumos minēto argumentu pamata.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, pārbaudījusi lietas materiālus, uzklausījusi pieteicēja un atbildētāja pārstāvju paskaidrojumus un novērtējusi tos kopsakarā ar citiem pierādījumiem lietā, secina turpmāko.

[7] Tiesa lietā konstatē tālāk minētos faktus.

[7.1] 2006.gada 7.aprīlī PTAC Daugavpils reģionālajā pārvaldē tika saņemta patērētājas sūdzība, kurā sniegta informācija, ka viņa 2006.gada 23.martā ierakstītā vēstulē nosūtījusi pieteicējam 2006.gada 13.martā sastādītu prasījuma pieteikumu par iegādātu līguma noteikumiem neatbilstošu mājsaimniecības uzkopšanas sistēmu „KIRBY", bet pieteicējs līdz 2006.gada 7.aprīlim uz to nav sniedzis atbildi.

[7.2] Sakarā ar saņemto patērētājas sūdzību, PTAC Daugavpils reģionālā pārvalde 2006.gada 10.aprīlī vēstulē Nr.15-07/457 un atkārtoti 2006.gada 24.aprīlī vēstulē Nr.15-07/520 nosūtīja pieteicējam pieprasījumu rakstveida paskaidrojumu sniegšanai par patērētājas sūdzībā minētajiem lietas apstākļiem, kā arī vienlaikus pieprasīja sniegt dokumentāru apliecinājumu tam, ka patērētājai ir sniegta atbilde par pieņemto lēmumu uz viņas prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību vai ir noslēgta rakstveida vienošanos ar patērētāju par alternatīvu prasības izpildes veidu.

[7.3] 2006.gada 7.jūnijā PTAC Daugavpils reģionālajā pārvaldē tika sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr.E04-DAU-170 RA Nr.200824 par to, ka pieteicējs nav sniedzis atbildi patērētājai uz prasījumu pieteikumu atbilstoši Ministru kabineta Noteikumu Nr.154 11.punkta prasībām.

[7.4] Sakarā ar administratīvā pārkāpuma protokolā konstatēto administratīvo pārkāpumu, PTAC Daugavpils reģionālā pārvalde 2006.gada 19.jūnijā pieņēma lēmumu Nr.E04-DAU-187, ar kuru nolēma sodīt pieteicēju par Latvijas administratīvā pārkāpuma kodeksa $166.^{11}$ panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, uzliekot naudas sodu Ls 100 apmērā.

[7.5] Pieteicējs 2006.gada 3.jūlijā iesniedza sūdzību PTAC par PTAC Daugavpils reģionālā pārvaldes 2006.gada 19.jūnija lēmuma Nr.E-04-DAU-187 atcelšanu.

[7.6] Izskatot pieteicēja 2006.gada 3.jūlija sūdzību, PTAC direktores vietniece 2006.gada 17.jūlijā pieņēma lēmumu Nr.l7-apk (Lēmums), ar kuru atstāja spēkā negrozītu PTAC Daugavpils reģionālā pārvaldes 2006.gada 19.jūnija lēmumu Nr.E04-DAU-187.

[8] Saskaņā ar Administratīvā procesa likuma (turpmāk – APL) 103.pantu administratīvā procesa tiesā būtība ir tiesas kontrole pār iestādes izdota administratīvā akta tiesiskumu vai lietderības apsvērumiem rīcības brīvības ietvaros. Saskaņā ar APL 84. pantu, administratīvā akta tiesiskums ir tā atbilstība tiesību normām. Tiesiskam administratīvajam aktam ir jāatbilst gan materiālām, gan procesuālām tiesību normām.

[9] Atbildētājs lietā ir pieņēmis Lēmumu, ar kuru atstājis negrozītu PTAC Daugavpils reģionālās pārvaldes 2006.gada 19.jūnijā lēmumu Nr.E04-DAU-187, kurā konstatēts, ka pieteicējs ir izdarījis APK 166.^{11} panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu un pieteicējs par šā pārkāpuma izdarīšanu ir sodīts, uzliekot naudas sodu Ls 100 apmērā.

APK 166.^{11} panta pirmā daļā, pēc kuras pieteicējs sodīts, noteic, ka par patērētāja prasījuma attiecībā uz līguma noteikumiem neatbilstošu preču vai pakalpojumu pieņemšanas vai izskatīšanas kārtības neievērošanu – uzliek naudas sodu (...) juridiskajām personām – līdz trīssimt latiem.

[10] PTAC kompetence ir reglamentēta Patērētāju tiesību aizsardzības likuma (turpmāk tekstā – Likums) 24.pantā, kas noteic, ka šajā likumā un citos normatīvajos aktos noteikto patērētāju tiesību aizsardzības uzraudzību un kontroli īsteno cita starpā arī Patērētāju tiesību aizsardzības centrs, bet Likuma 25.panta trešā daļa noteic, ka Patērētāju tiesību aizsardzības centra darbības mērķis ir efektīvas patērētāju tiesību un interešu aizsardzības nodrošināšana. Saskaņā ar Likuma 25.panta ceturtās daļas 1.un 4.punktu, vienas no PTAC galvenajām funkcijām ir tirgus uzraudzība un kontrole nepārtikas preču tirdzniecībā un par patērētāju tiesību pārkāpumiem saņemto patērētāju iesniegumu izskatīšana, palīdzības sniegšana patērētājiem konfliktu risināšanā ar pārdevējiem, kā arī patērētāju likumīgo prasību izpildes pieprasīšana.

Savukārt, saskaņā ar APK 215.^{4} panta pirmo daļu un otrās daļas 2.punktu, patērētāju tiesību aizsardzības centrs izskata šā kodeksa 166.^{11} pantā paredzēto administratīvo pārkāpumu lietas. Patērētāju tiesību aizsardzības centra struktūrvienību vadītāji ir tiesīgi izskatīt administratīvo pārkāpumu lietas PTAC vārdā un uzlikt naudas sodu līdz trīstūkstoš latiem un piemērot konfiskāciju.

Ievērojot minēto tiesisko regulējumu, tiesa secina, ka atbildētājs sākotnējo lēmumu par pieteicēja sodīšanu administratīvā pārkāpuma lietā un pārsūdzēto Lēmumu ir izdevis savas kompetences ietvaros, pildot tam ar likumu noteiktas funkcijas patērētāju tiesību aizsardzības nodrošināšanā.

[11] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka Lēmums nesatur apstākļu kopumu, kas ļauj izdarīt secinājumus, ko tad īsti ir pārkāpis pieteicējs un kā izpaudies šis pārkāpums.

Atbildētājs lietā ir pieņēmis Lēmumu, ar kuru atstājis negrozītu PTAC Daugavpils reģionālās pārvaldes 2006.gada 19.jūnijā lēmumu Nr.E04-DAU-187, kurā konstatēts, ka pieteicējs ir izdarījis APK 166.^{11} panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu un pieteicējs par šā pārkāpuma izdarīšanu ir sodīts, uzliekot naudas sodu Ls 100 apmērā.

APK 166.^{11} panta pirmā daļā, pēc kuras pieteicējs sodīts, noteic, ka *par patērētāja prasījuma attiecībā uz līguma noteikumiem neatbilstošu preču vai*

pakalpojumu pieņemšanas vai izskatīšanas kārtības neievērošanu – uzliek naudas sodu (...) juridiskajām personām – līdz trīssimt latiem.

Savukārt Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.154 „Kārtība, kādā piesakāms patērētāja prasījums par līguma noteikumiem neatbilstošu preci vai pakalpojumu un organizējama preces vai pakalpojuma ekspertīze" (zaudējuši spēku no 2006.gada 9.augusta) 11.punkts, kura pārkāpšana norādīta administratīvā pārkāpuma protokolā, noteic, ka ražotājs, *pārdevējs* vai pakalpojumu sniedzējs *triju darbdienu laikā pēc prasījuma pieteikuma saņemšanas sniedz patērētājam rakstisku atbildi par pieņemto lēmumu attiecībā uz prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību, ja minētajā laikā nav panākta abpusēja rakstiska vienošanās par prasības izpildi vai alternatīvu prasības izpildes veidu.*

Tiesa konstatē, ka pieteicēja administratīvā pārkāpuma lietā 2006.gada 7.jūnija ticis sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols Nr. E04-DAU-170 RA Nr.200824 (lietas 66.lapa), kurā ir norādīta pārkāpuma būtība: ka PTAC Daugavpils reģionālajā pārvaldē saņemta patērētājas sūdzība par to, ka pieteicējs nav sniedzis atbildi uz patērētājas 2006.gada 23.martā pa pastu ierakstītajā vēstulē nosūtīto prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību. Lietā nav dokumentārā apliecinājuma tam, ka patērētājai ir sniegta atbilde uz viņas prasījuma pieteikumu, secināms, ka nav ievēroti Noteikumu Nr.154 11. punkta prasības (minētā norma protokolā ir citēta). Protokolā ir norādīts, ka ir izdarīts administratīvais pārkāpums, kas paredzēts APK 166.[11] panta pirmajā daļā.

Tiesa konstatē, ka pārkāpuma būtība – ka pieteicējs, kā mājsaimniecības uzkopšanas sistēmas „KIRBY" pārdevējs, nav sniedzis atbildi patērētājai saistībā ar viņas 2006.gada 13.marta (pastā nodots 23.martā) prasījuma pieteikumu par preces neatbilstību līguma noteikumiem, - ir skaidri norādīta arī 2006.gada 19.jūnija lēmumā Nr.E04-DAU-187 (lietas 68.lapa). Tāpat šajā lēmumā ir norādīts, ka pieteicējs ir pārkāpis Noteikumu Nr. 154 11. punkta prasības (tiesību norma citēta) .

Tāpat arī pašā pārsūdzētā Lēmuma 6.lapā (lietas 17.lapa) ir atkārtoti norādītā pieteicēja izdarītā administratīvā pārkāpuma būtība.

Ievērojot iepriekš minēto, tiesa atzīst pieteicēja norādi par to, ka no Lēmums nav saprotams, *ko ir pārkāpis pieteicējs un kā izpaudies šis pārkāpums*, par nepamatotu.

Kā konstatē tiesa, atbildētāja dokumentos (administratīvā pārkāpuma protokolā un secīgos lēmumos) ir skaidri norādīts, *ko ir pārkāpis pieteicējs* – Noteikumu Nr. 154 11.punkta prasības, kas paredz, ka *pārdevējs triju darbdienu laikā pēc prasījuma pieteikuma saņemšanas sniedz patērētājam rakstisku atbildi par pieņemto lēmumu attiecībā uz prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību, ja minētajā laikā nav panākta abpusēja rakstiska vienošanās par prasības izpildi vai alternatīvu prasības izpildes veidu.*

No iepriekšminētajiem atbildētāja dokumentiem ir arī saprotams, *kā ir izpaudies pārkāpums* - konkrēti, ir norādīts, ka uz pieteicēja (pārdevēja) juridisko adresi patērētāja pa pastu ierakstītājā vēstulē 2006.gada 23.martā ir nosūtījusi prasījuma pieteikumu par noslēgtā pirkuma līguma atcelšanu. Pieteicējs uz šo pieteicējas prasījumu nav normatīvajos aktos noteiktajā termiņā – trīs dienu laikā – atbildējis, un nav arī šajā laikā (trīs dienu laikā no prasījuma pieteikuma saņemšanas) noslēdzis ar patērētāju rakstisko vienošanos.

Ievērojot iepriekš norādīto, tiesa atzīst, ka atbildētāja konstatējums atbilst faktiskajiem lietas apstākļiem, jo lietā nav pierādījumu tam, ka pieteicējs patērētājai rakstisku atbildi saistībā ar prasījuma pieteikumu par preces neatbilstību līguma

noteikumiem ir sniedzis. Nav pierādījumu arī tam, ka pieteicējs kā preces pārdevējs ir rakstiski vienojies ar patērētāju par prasības izpildi vai alternatīvu prasības izpildes veidu.

Faktu, ka pieteicējs patērētājai atbildi uz viņas prasījuma pieteikumu nav sniedzis, pieteicējs neapstrīd, un arī apstiprina sava pieteikumā tiesai, norādot, ka šādu atbildi patērētājai viņam sniegt vispār nav bijis pamata.

APK 166.[11] panta pirmā daļā, pēc kuras pieteicējs sodīts, paredz atbildību *par patērētāja prasījuma attiecībā uz līguma noteikumiem neatbilstošu pieņemšanas vai izskatīšanas kārtības neievērošanu*. Tiesas ieskatā, pieteicējam saņemot patērētājas prasījuma pieteikumu par pirkuma līguma atcelšanu saistībā ar preces neatbilstību pirkuma līguma noteikumiem, saskaņā ar Noteikumu Nr.154 noteikto, ir pienākums vai nu sniegt patērētājam atbildi Noteikumos noteiktajā termiņā un kārtībā (rakstveidā, trīs dienu laikā), vai arī ir rakstiski jāvienojas ar patērētāju saistībā ar šo prasījumu. Kā izriet no pierādījumiem lietā un paša pieteicēja pieteikumā norādītā, pieteicējs tiesību normās noteiktajā termiņā nav patērētājai ne sniedzis rakstisku atbildi, nedz arī rakstiski vienojies ar patērētāju. Līdz ar to pieteicējs, kā preces pārdevējs, nav izpildījis viņam tiesību normās noteikto pienākumu un nav ievērojis patērētāja prasījuma (attiecībā uz līguma noteikumiem neatbilstošu preci) izskatīšanas kārtību.

Ņemot vērā to, ka pieteicējs nav ievērojis Noteikumu Nr.154 11.punktā noteikto patērētāja prasījuma (attiecībā uz līguma noteikumiem neatbilstošu preci) izskatīšanas kārtību, tiesa konstatē, ka atbildētājs pamatoti konstatēja, ka ar savu rīcību, šo kārtību neievērojot, pieteicējs kā preces pārdevējs ir izdarījis administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru ir paredzēta APK 166.[11] panta pirmā daļā.

[12] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka patērētāja ar līdzīgu prasījumu bija griezusies pie pieteicēja ne tikai 2006.gada 13.martā, bet arī 2005.gada 23.decembrī. Pie šādiem apstākļiem ir uzskatāms, ka patērētāja ir saņēmusi atbildi arī uz sava 2006.gada 13.marta iesniegumu ar to pašu prasījuma priekšmetu. Atkārtoti iesniegtais patērētāja prasījums nerada nekādas tiesiskās sekas nevienai no pusēm un pie šādiem apstākļiem pieteicējam neiestājas administratīvā atbildība.

Tiesa izvērtējot lietas materiālus, konstatē, ka minētā pieteicēja norāde nav pamatota un neatbilst lietas faktiskajiem un tiesiskajiem apstākļiem.

[12.1] Tiesa konstatē, ka patērētājas 2005.gada 23.decembra iesniegumā pieteicējam (lietas 89.lapa), patērētāja norāda, ka viņas mājā tika noslēgts preces (mājsaimniecības uzkopšanas sistēmas KIRBY) pirkuma līgums. Piegādājot preci patērētājai netika izsniegta atteikuma veidlapa, un patērētāja ir zvanījusi pieteicējam (pārdevējam), lai atteiktos no preces. Norādīts, ka patērētāja atsakās maksāt atlikušo summu Ls 250 apmērā un vēlas izmantot savas atteikuma tiesības.

Likuma 9.panta pirmā un otrā daļa paredz iespēju noslēgt līgumu ārpus pastāvīgās tirdzniecības vietas (patērētāju mājās, darbavietā vai citā viņa atrašanās vietā). Šādā līgumā ietveramo informāciju, kā arī atteikuma tiesību realizēšanas termiņu un kārtību reglamentē Ministru kabineta noteikumi.

Savukārt, Likuma 12.pants pirmā daļa un otrās daļas 1.punkts paredz, ka patērētājs var izmantot atteikuma tiesības (tiesības noteiktā termiņā vienpusēji atkāpties no līguma, nemaksājot līgumsodu, procentus vai zaudējuma atlīdzību), lai atkāptos no līguma, kas noslēgts ārpus pastāvīgās tirdzniecības vai pakalpojumu sniegšanas vietas. Likuma 12.panta trešā daļa noteic, ka pārdevējs šā panta otrajā

daļā minēto līgumu (t.sk. līguma, kas noslēgts ārpus pastāvīgās tirdzniecības vietas) noslēgšanas brīdī vai preces pārdošanas vai pasūtījuma nodošanas brīdī iesniedz patērētājam rakstveida atteikuma veidlapu, kurā minēts ražotāja, pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja nosaukums (firma), vārds, uzvārds un adrese, kā arī sniegts atteikuma tiesību apraksts.

Ievērojot patērētājas 2005.gada 23.decembra iesnieguma saturu, tiesa konstatē, ka patērētāja, nopērkot savā dzīvesvietā preci, vēlas izmantot Likuma 12.panta otrās daļas 3.punktā paredzētās atteikuma tiesības (atdodot preci, nemaksājot par to pilnu cenu, kā arī atgūstot jau samaksāto rokas naudu), un šo tiesību realizācijai viņai bija nepieciešama atteikuma veidlapa, kuru pieteicējs nebija izsniedzis.

Patērētājas vēlme izmantot atteikuma tiesības ir nepārprotami norādīta (vēlējās saņemt atteikuma veidlapu; zvanījusi pieteicējam, lai no preces atteiktos; vēlas izmantot atteikuma tiesības un saņemt atpakaļ iemaksāto naudu). Iesniegumā norādītie faktiskie apstākļi - ka prece ir iegādāta patērētājas dzīvesvietā, ka vēlas nemaksāt atlikušo preces vērtību un grib atteikties, atbilst Likuma 12.panta otrās daļas 3.punktā paredzētajam gadījumam (atteikuma tiesības). Arī savā 2005.gada 30.decembra sūdzībā PTAC (lietas 88.lapa) patērētāja norāda, ka 2005.gada 23.decembra iesniegumā pieteicējam izteica velēšanos atteikties no preces iegādes, taču atteikuma tiesības netika nodrošinātas.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka atbildētājs pamatoti konstatēja, ka patērētāja savā 2005.gada 23.decembra iesniegumā vēlas izmantot atteikuma tiesības, un PTAC pamatoti ar 2006.gada 27.marta lēmumu Nr.12-lg (lietas 92.-93.lapa, lēmuma 9.,10. un 11.punkts) izskatīja tieši jautājumu par atteikuma tiesību izmantošanu. Minētajā lēmumā atbildētājs pēc savas iniciatīvas analizē arī preces pirkuma līguma nosacījumu atbilstību Likuma prasībām. Izvērtējot lietas apstākļus, atbildētājs ir pieņēmis lēmumu saistībā ar nevienlīdzīgiem un netaisnīgiem preces pirkuma līguma nosacījumiem, analizējot pieteicēja un patērētājas preces pirkuma līgumu.

Tiesa konstatē, ka patērētāja savā 2005.gada 23.decembra iesniegumā pieteicējam (pārdevējam) nav norādījusi kādus apstākļus saistībā ar preces neatbilstību līguma noteikumiem, nedz arī atbildētājs kādā savā lēmumā ir vērtējis jautājumu par pirkuma līguma atcelšanu saistībā ar preces (mājsaimniecības uzkopšanas sistēmas KIRBY) neatbilstību līguma noteikumiem.

[12.2] Tikai savā 2006.gada 13.marta prasījuma pieteikumā (lietas 32.-33.lapa) patērētāja norāda, ka precei trūkts līgumā norādīto sastāvdaļu, kā dēļ patērētāja izvirza prasījumu atcelt līgumu.

Arī Likuma 27.panta pirmā daļa paredz, ka patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu pārdevējam par preces neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes.

Savukārt Likuma 28.panta pirmās daļas 4.punkts paredz, ka patērētājs, kuram pārdota līguma noteikumiem neatbilstoša prece, ir tiesīgs pieprasīt, lai pārdevējs atceļ līgumu un atmaksā patērētājam par preci samaksāto naudas summu.

Likuma 27.panta trešā daļa paredz, ka kārtību, kādā piesakāms patērētāja prasījums par līguma noteikumiem neatbilstošu preci vai pakalpojumu, kā arī organizējama preces vai pakalpojuma ekspertīze, nosaka Ministru kabinets. Attiecīgi Ministru kabineta 2004.gada 23.marta noteikumu Nr.154 „Kārtība, kādā piesakāms patērētāja prasījums par līguma noteikumiem neatbilstošu preci vai pakalpojumu un organizējama preces vai pakalpojuma ekspertīze" ir izdoti uz

minētās Likuma normas deleģējuma pamata, un tieši šo Noteikumu 11.punkts reglamentē patērētāja prasījuma pieteikuma (par līguma noteikumiem neatbilstošu preci) izskatīšanas kārtību, kuru pieteicējs nav ievērojis.

[12.3] Ievērojot iepriekš minēto ([12.1],[12.2] punkti), tiesa konstatē, ka faktiskie apstākļi un patērētājas motīvi un vēlme 2005.gada 23.decembra iesniegumā un 2006.gada 13.marta iesniegumā ir atšķirīgi – sākotnēji (2006.gada decembrī) vēlējās izmantot atteikuma tiesības, saistībā ar tādu pirkuma līgumu, kas noslēgts ārpus pastāvīgās tirdzniecības vietas; vēlāk (2006.gada martā), pieteica iesniedza prasījuma pieteikumu par līguma noteikumiem neatbilstošu preci, ar vēlmi atcelt šādu līgumu.

Arī normatīvie akti, kā tas jau norādīts iepriekš ([12.1],[12.2] punkti), paredz atšķirīgu tiesisko regulējumu iepriekš norādītajās divās situācijās. Izvērtējot lietā esošus rakstveida pierādījumus (patērētājas iesniegumus), ievērojot tiesisko regulējumu un faktiskos lietas apstākļus, tiesa atzīst par pamatotu atbildētāja konstatēto, ka patērētājas 2005.gada 23.decembra iesniegumā un 2006.gada 13.marta prasījuma pieteikumā ir atšķirīgs prasījuma priekšmets, savukārt pieteicēja norādi par to, ka abi patērētājas iesniegumi bijuši ar identiski prasījumu, tiesa atzīst par nepamatotu.

[13] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka PTAC 2006.gada 17.jūlija lēmums Nr.17-apk (pārsūdzētais Lēmums) ir pieņemts un sods ir uzlikts par nodarījumiem, no kura izdarīšanas dienas ir pagājuši vairāk nekā četri mēneši, tādējādi Lēmums ir atceļams.

APK 37.panta pirmā daļa noteic, ka administratīvo sodu var uzlikt ne vēlāk kā četru mēnešu laikā no pārkāpuma izdarīšanas dienas, bet, ja pārkāpums ir ilgstošs, – četru mēnešu laikā no tā atklāšanas dienas.

Patērētāja savu 2006.gada 13.marta prasījuma pieteikumu pieteicējam uz tā juridisko adresi (lietas lapa 65; saskaņā ar Uzņēmumu reģistra datiem, pieteicēja juridiskā adrese Alejas ielā 12-9, Daugavpilī bija reģistrēta laikā posmā no 2003.gada 17.septembra līdz 2006.gada 6.oktobrim) ir nosūtījusi 2006.gada 23.martā (lietas 32.-33., 38.lapa).

Pieteicējs neapstrīd apstākli, ka patērētājas prasījuma pieteikumu ir saņēmis. Piemērojot pēc analoģijas Administratīvā procesa likuma 70.panta otrās daļas tiesisko regulējumu (uzskatāms, ka pa pastu ierakstītajā sūtījumā nosūtītais lēmums adresātam paziņots septītajā dienā pēc tā nodošanas pastā), secināms, ka pieteicējam patērētājas pretenzija bija jāsaņem 30.martā.

Pieteicēja tiesiskais pienākums saskaņā ar Noteikumu Nr.154 11.punktu bija triju darbdienu laikā pēc prasījuma pieteikuma saņemšanas sniegt patērētājai rakstisku atbildi par pieņemto lēmumu attiecībā uz patērētājas prasījuma pieteikumā izvirzīto prasību vai šajā laikā rakstiski vienoties ar patērētāju.

Ievērojot iepriekšminēto, ja pieteicējs patērētājas prasījuma pieteikumu ir saņēmis 30.martā, tad līdz 2006.gada 4.aprīlim ieskaitot (trīs darbadienas – 31. marts un 3., 4.aprīlis) pieteicējam vai nu bija jāsniedz patērētājai atbilde uz prasījumu, vai nu bija ar patērētāju rakstiski jāvienojas. Tādējādi pārkāpumu - patērētāja prasījuma izskatīšanas kārtības neievērošanu – pieteicējs pieļāva 2006.gada 5.aprīlī.

APK 274.panta pirmā daļa noteic, ka izskatījusi administratīvā pārkāpuma lietu, institūcija (amatpersona) pieņem lēmumu šajā lietā. Saskaņā ar APK 275.panta

pirmās daļas 1.punktu, iespējamais lēmuma veids lietā par administratīvo pārkāpumu var būt lēmums par administratīvā soda uzlikšanu.

Tiesa konstatē, ka lēmums, ar kuru atzīts, ka pieteicējs ir izdarījis APK 166.[11] panta pirmajā daļā paredzēto pārkāpumu un ir par šāda pārkāpuma izdarīšanu sodīts, ir pieņemts PTAC Daugavpils reģionālajā pārvaldē 2006.gada 19.jūnijā (lietas 68.lapa). Tādējādi sods par administratīvo pārkāpumu uzlikts ar 2006.gada 19.jūnijā lēmumu, savukārt ar 2006.gada 17.jūlijā Lēmumu iepriekš lietā pieņemtais lēmums par pieteicēja sodīšanu ir atstāts negrozīts (šis Lēmums saskaņā ar APK regulējumu (286.pants) ir atzīstams par lēmumu, kas pieņemts par sūdzību administratīvā pārkāpuma lietā).

Secināms, ka termiņš no pirmās iespējamās pārkāpuma izdarīšanas dienas (2006.gada 5.aprīlis) līdz lēmuma, ar kuru pieteicējs sodīts par administratīvā pārkāpuma izdarīšanu, pieņemšanai (2006.gada 19.jūnijs), sastāda aptuveni 2,5 mēnešus. Ievērojot minēto, tiesa konstatē, ka atbildētājs administratīvā pārkāpuma lietvedībā ir ievērojis APK 37.panta pirmajā daļā noteikto termiņu (četri mēneši no pārkāpuma izdarīšanas), kurā personai var uzlikt administratīvo sodu.

Ņemot vērā iepriekšminēto, tiesa pieteicēja apgalvojumu, ka nav ievērots APK 37.panta pirmajā daļa noteiktais termiņš, atzīst par nepamatotu.

[14] Pieteicējs pieteikumā norāda, ka Lēmums neatbilst APL 67.panta trešās daļas un 67.panta pirmās daļas 6.punkta prasībām – proti, Lēmumā nav norādīti pierādījumi, uz kuriem pamatoti secinājumi un argumenti, uz kuru pamata pierādījumi noraidīti, kā arī nav izdarīti lietderības apsvērumi - kādēļ tiek piemērota soda nauda tādā un ne citādā apmērā.

[14.1] Tiesa, izvērtējot Lēmumu, savukārt nekonstatē pieteicēja norādītos trūkumus. Tiesa atrod, ka Lēmuma 5.lapas 13.punktā (lietas16.-17.lapa) ir norādīti pierādījumi, kurus atbildētājs ņēmis vērā un uz kuriem balstījis Lēmumu – patērētājas pa pastu 2006.gada 23.martā nosūtītā vēstule; Latvijas pasta kvīts par vēstules nosūtīšanu pieteicējam; atbildētāja sarakste ar pieteicēju; ir ņemts vērā arī tas, ka lietā nav citu pierādījumu, kas liecinātu par to, ka Noteikumu Nr. 154. 11.punktā noteiktā patērētāju prasījuma izskatīšanas kārtība ir ievērota – nav nedz pieteicēja rakstiskās atbildes, ne rakstveida vienošanās ar pieteicēju (šādus pierādījumus nav iesniedzis arī pieteicējs).

Ievērojot to, ka atbildētājs savā Lēmumā min pierādījumus, uz kuriem balstoties tika pieņemts lēmums pieteicēju sodīt (šie pierādījumi ir uzskaitīti arī PTAC Daugavpils reģionālās pārvaldes 2006.gada 19.jūnija lēmumā; lietas 68.,69.lapa), tiesas ieskatā, atbildētājs atbilstoši APK 243.pantam ir ieguvis pierādījumus, uz kuru pamata noteica administratīvā pārkāpuma esamību un pieteicēja vainu.

[14.2] Saistībā ar lietderības apsvērumiem, nosakot pieteicējam soda apmēru, tiesa konstatē sekojošo.

Atbilstoši APL 66.panta pirmajai daļai lietderības apsvērumu ietvaros jālemj par administratīvā akta nepieciešamību, piemērotību, vajadzību, kā arī atbilstību (samērīgumu). Tiesa identificē divus leģitīmus mērķus, kāpēc būtu jāpiemēro konkrēts sods. Pirmkārt, mērķis, kas vērsts tieši uz pārkāpēja personību – lai audzinātu to likuma ievērošanas garā un atturētu viņu no tādām pat darbībām arī nākotnē, otrkārt, valsts un sabiedrības intereses, kas prasa likumu ievērošanu vienlīdzīgi no visām personām. Šādi mērķi ir definēti APK 22.pantā, proti, administratīvais sods paredzēts, lai personu, kura izdarījusi administratīvo

pārkāpumu, audzinātu likumu ievērošanas un sadzīves noteikumu cienīšanas garā, kā arī, lai tiklab tiesību pārkāpējs, kā citas personas neizdarītu jaunus pārkāpumus.

Tātad, nosakot soda mēru, jāvērtē, ar kādu naudas sodu varētu sasniegt šo mērķi, turklāt, lai tiktu ievērots samērīgums starp sabiedrības interesēm un pārkāpējam noteikto ierobežojumu. Nosakot administratīvās atbildības apmēru attiecībā uz administratīvajiem sodiem kā lietderības apsvērums kalpo arī APK 33.pantā noteiktie atbildību mīkstinošie apstākļi un 34.pantā noteiktie atbildību pastiprinošie apstākļi.

Tiesa, izvērtējot Lēmuma motivāciju, atzīst, ka atbildētājs ir izdarījis lietderības apsvērumus, nosakot naudas soda apmēru pieteicējam. Par pieteicēja izdarīto pārkāpumu juridiskajai personai ir iespējams uzlikt naudas sodu līdz trīssimt latiem. Tiesa konstatē, ka Lēmuma 6.lapas 15.punktā (lietas17.-18. lapa) ir norādīti atbildētāja apsvērumu saistībā ar noteikto sodu Ls 100 apmērā. Tiek ņemts vērā izdarītā pārkāpuma raksturs - ka pieteicējs ierobežo patērētājas Likumā noteikto tiesību realizāciju; pieteicējs, nesniedzot atbildi patērētājai uz prasījuma pieteikumu, ilgstoši nepilda Noteikumu Nr.154 prasības. Ar soda palīdzību pieteicējs tiek motivēts izbeigt pārkāpumu kā arī nepieļaut līdzīga pārkāpuma izdarīšanu attiecībā pret citiem patērētājiem. Soda mērķis ir arī panākt, lai patērētājas prasījuma pieteikums tiktu izskatīts atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Atbildētājs lietā nav konstatējis apstākļus, kas varētu mīkstināt vai pastiprināt pieteicēja atbildību.

Tiesas ieskatā, atbildētāja noteiktais soda apmērs kalpo likumā (APK 22.pants) noteiktajam mērķim - kalpo par pamatu, lai izglītotu un audzinātu personu - personai, kuru sauc pie atbildības par konkrētu pārkāpumu pirmo reizi, sodam ir jākalpo par atgādinājumu, ka šādas normas pastāv, kā tās būtu izprotamas, un ka sabiedrības intereses prasa, lai tās tiktu ievērotas. Tāpat sods kalpo mērķim – atturēt personu no līdzīgām darbībām nākotnē. Šāds soda mērs - naudas sods 100 latu apmērā, kas ir trīs reizes mazāks par maksimāli iespējamo sodu, un kas ir uzlikts juridiskajai personai - komercfirmai, kas veic tirdzniecību ar precēm, - ir vajadzīgs attiecīgā mērķa sasniegšanai, lai pieteicējs nākotnē neliegtu patērētāja tiesību realizācijas iespēju arī citām personām.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka pieteicējam uzliktais sods konkrētajā gadījumā ir nepieciešams, piemērots un vajadzīgs APK 22.pantā noteikto mērķu sasniegšanai, kā arī samērīgs ar pieteicēja – komercfirmas finansiālo stāvokli, ņemot vērā to, ka pieteicējs liedz patērētājai realizēt savas likumīgās tiesības saistībā ar tādu preci, kuras cena ir Ls 1800 (lietas 34.-35.lapa).

[15] Pieteicējs savā pieteikumā arī norāda, ka PTAC bija jāizvērtē viņa viedoklis un argumenti šajā lietā, kas netika izdarīts, un PTAC ar savām darbībām radīja situāciju, kas faktiski liedza pieteicējam realizēt savas ar likumu noteiktās tiesības – pārsūdzēt pieņemto Lēmumu.

Pieteicējs nenorāda, ar kādam tieši darbībām PTAC ir liegusi viņam tiesības pārsūdzēt Lēmumu, un tiesa šādas PTAC darbības lietā arī nekonstatē. Tieši pretēji, tiesa, spriežot pēc faktiskajiem apstākļiem – ka pieteicējam vairakkārt rakstiski tika lūgts izteikt savu viedokli un sniegt paskaidrojumus saistībā ar patērētājas prasījuma pieteikumu, nosūtot vēstules uz pieteicēja juridisko adresi; ka pieteicējs ir iepazinies ar administratīvā pārkāpuma protokolu un saņēmis tā norakstu (lietas 67.lapa); ka sākotnējā lēmumā (PTAC Daugavpils reģionālās pārvaldes) un Lēmumā ir norādīta to apstrīdēšanas/pārsūdzēšanas kārtība, kas atbilst likumā

noteiktajai; ka pieteicējs sākotnējo lēmumu ir apstrīdējis un Lēmumu ir pārsūdzējis tiesā, neliecina par kādu pieteicēja tiesību ierobežošanu no PTAC puses.

[16] Ievērojot spriedumā minētos apsvērumus, tiesa nonāk pie secinājuma, ka pārsūdzētais Lēmums ir tiesisks un pamatots, bet pieteicēja pieteikums ar prasījumu atcelt Lēmumu ir nepamatots un tādēļ noraidāms.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246.-251. un 289.-291.pantu administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

Noraidīt *V.S.* individuālā uzņēmuma Daugavpils pilsētas tirdzniecības komercfirmas „Expro servis" pieteikumu par Patērētāju tiesību aizsardzības centra direktores vietnieces 2006.gada 17.jūlija lēmuma Nr.17-apk atcelšanu.

Spriedumu var pārsūdzēt divdesmit dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Administratīvajā apgabaltiesā, iesniedzot apelācijas sūdzību Administratīvajā rajona tiesā.

Tiesnese (paraksts) K.Krastiņa

NORAKSTS PAREIZS
Administratīvās rajona tiesas

Tiesnese K.Krastiņa

Rīgā, 2008.gada 28.aprīlī